

การบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการ
ผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร
Management of Budget for Focus on the Elderly Welfare Strategies
of Bangkok Metropolitan Administration

นพพร วิหคน้อย

Nopporn Vihoknoi

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Doctor of Public Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Received: November 16, 2018

Revised: December 12, 2018

Accepted: December 26, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ (2) ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร และ (3) เสนอรูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายที่ดี วิธีดำเนินการวิจัยเป็นแบบผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากบุคลากรของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 คน และผู้สูงอายุจำนวน 10 คนในกรุงเทพมหานครฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษารวบรวมพบว่า 1) การบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุพบว่ามีปัญหา 3 ด้าน ดังนี้ 1. ปัญหาด้านการวางแผนงบประมาณพบว่า แผนงบประมาณในการได้รับโอนงบประมาณจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลช่วงต้นปีงบประมาณจะมีความล่าช้า 2. ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณพบว่าการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้สูงอายุโดยการโอนเงินเข้าบัญชีผู้สูงอายุที่บัญชีอาจจะผิดไม่สามารถที่จะโอนเข้าบัญชีได้จึงต้องนำเงินโอนกลับมายังบัญชีของสำนักงานเขตจึงเกิดปัญหาที่ต้องดำเนินการเบิกจ่ายให้ใหม่ 3. ปัญหาด้านการติดตามประเมินผลพบว่าสำนักงานเขตมีการตรวจสอบงบประมาณ และการทำงาน แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมีภารกิจมาก การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุ 3) รูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายที่ดี ของกรุงเทพมหานคร ควรมีประสิทธิภาพของบริการ ความเหมาะสม ความเป็นธรรม และการก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในการจัดสวัสดิการของชุมชนโดยคนในชุมชนเอง มีการจัดการงบประมาณอย่างมีระบบ ในการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปอย่างคุ้มค่าสามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและโปร่งใสนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนได้

คำสำคัญ: การบริหาร, งบประมาณ, การบริหารงบประมาณ, สวัสดิการ, สวัสดิการผู้สูงอายุ

Abstract

The purpose of this research was to (1) study the administration of the budget for focus-based work on the welfare strategy for the elderly (2) study the problems and obstacles in managing the budget for the elderly. (3) propose a budget management model. The method of conducting research is a combination of quantitative research methods. Data were collected by using questionnaires from the personnel of the Bangkok Metropolitan Office, totaling 235 people. Data were analyzed using statistical packages using frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative research Collected data by conducting in-depth interviews with 18 Bangkok administrators and 10 elderly people in Bangkok Analyze data with content analysis method. The results of the research were as follows (1) budget expenditure management focused on performance based on the strategy of elderly welfare in Bangkok as a whole was at a high level (2) problems in the management of budget expenditure, focusing on performance based on the elderly welfare strategy, found that there are 3 problems as follows: 1. budget planning issues, found that the planned budget to get the transfer budget from Government grants early budget will have a lag. 2. budget management issues, found that in budget disbursements, with seniors by transferring funds to the elderly who may be unable to transfer, it must take account of the money were coming to the Office is an issue that needs to be taken to new disbursements 3. the evaluation found that the District Office has a budget and monitoring the work, but because the officials of the Bangkok Metropolitan Administration. Budgeting in the elderly care also does not cover the needs of the elderly. 3) management expenditure budget best of Bangkok should have on the effectiveness of services, appropriateness and fairness pose, collaboration in community welfare by people in the community have budget management systems. In the expenditure budget. you can check the clear and transparent contribute to improving the quality of life of the elderly in sustainable.

Keywords: Administration, Budget, Budget management, Welfare, Welfare for the elderly

บทนำ

สถานการณ์ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประมาณปีละ 1.19 ล้านคนหากเทียบกับเด็กเกิดใหม่ในปี พ.ศ. 2557 มีเพียง 7.7 แสนคน ขณะที่จำนวนประชากรไทยกำลังเพิ่มช้าลงนั้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุของประชากรอย่างใหญ่หลวง เมื่ออัตราเกิดลดต่ำลงอย่างมากและผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้น สังคมไทยจึงกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว จากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ปัจจุบัน ผู้สูงอายุทั่วประเทศมีประมาณ 9.9 ล้านคน จากจำนวนประชากรประมาณ 64.8 ล้านคน กรณีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อีก

10 ปีข้างหน้าจะมีผู้สูงอายุ 15.1 ล้านคน นั้นหมายความว่า ค่าใช้จ่ายของรัฐเพื่อสนับสนุนสวัสดิการให้ผู้สูงอายุต้องเพิ่มขึ้นตามมา การดูแลผู้สูงอายุอาจได้รับบริการไม่ทั่วถึงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตลดลง ดังนั้นการเตรียมการจะต้องเสริมสร้างหลักประกันชีวิตของผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในเรื่องสุขภาพ รายได้ ที่อยู่อาศัย ผู้ดูแล สภาพแวดล้อมและความมั่นคง รวมทั้งความรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การจัดสวัสดิการต้องเตรียมการระยะยาว โดยให้ครอบครัวและชุมชนเป็นองค์กรหลักในการดูแลและเกื้อกูลผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส นอกจากนี้ การจัดสวัสดิการจะต้องขยายให้มี

ความครอบคลุมมากขึ้นโดยเฉพาะหลักประกันความสูงวัย และความมั่นคงซึ่งต้องทำในเชิงบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และครอบคลุมการช่วยเหลือทุกคนในสังคมให้ได้รับการตอบสนองและพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล, 2560, น. 70)

จากโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่กำลังเข้าสู่ประเทศสังคมผู้สูงอายุ โดยจากการประมาณของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) คาดว่าจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี 2567 ประกอบกับที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายในด้านสวัสดิการต่าง ๆ หลายด้าน เช่น ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการศึกษา ด้านประกันรายได้ และประกันการว่างงาน เป็นต้น นอกจากนี้ การที่ฝ่ายการเมืองเริ่มให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายในลักษณะที่เป็นโครงการประชานิยมเช่น อดีตนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) มีนโยบายในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมสวัสดิการในปี 2559 และการปรับเปลี่ยนยังชีพผู้สูงอายุในรัฐบาลปัจจุบัน และมารัฐบาลสมัยน.ส.ยิ่งลักษณ์ เป็นนายกรัฐมนตรีจึงได้ขับเคลื่อนนโยบายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ 3 ด้านด้วยกันคือ 1) อยู่อย่างสบาย โดยการปรับอัตราเบี้ยจางรายเดือนหรือเบี้ยยังชีพเป็นขั้นบันไดซึ่งผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60-69 ปีจะได้เบี้ยยังชีพ 600 บาท ขึ้นมาเป็น 700,800 และ 1,000 บาทเมื่ออายุ 90 ปีขึ้นไปตามลำดับ ควบคู่กับนโยบายการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน ซึ่งผู้สูงอายุมีโอกาสต้องได้รับการดูแลในรูปผู้ป่วยฉุกเฉินจำนวนมาก ภายใต้นโยบายส่งเสริมสุขภาพ 30 บาท ตลอดจนการสนับสนุนการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น 2) สร้างเวทีให้ผู้สูงอายุเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับคนรุ่นใหม่ รวมไปถึงการขยายอาชีพที่บ้าน การสร้างภูมิปัญญาและถ่ายทอดความรู้แก่คนรุ่นต่อไป 3) สุขภาพและสุขใจมีการตั้งชมรมผู้สูงอายุชุมชนขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุได้พบปะพูดคุย และทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีกิจกรรมที่เรียกว่าคน 3 วัยใจตรงกัน คือผู้สูงอายุ คนวัยทำงาน และลูกหลาน มาร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดความอบอุ่นขึ้นทั้งในครอบครัวและชุมชนล้วนส่งผลให้รายจ่ายด้านสวัสดิการของรัฐบาลซึ่งส่วนมากเป็นรายจ่ายประจำ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับและยากในการปรับลด โดยจากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยพบว่างบประมาณที่ใช้ในการจัด

ระบบสวัสดิการจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 12-14.2 ของงบประมาณในแต่ละปี

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน ได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งจัดการปัญหาที่ดินทำกิน พัฒนาระบบประกันสุขภาพ สร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ เสริมสร้างสวัสดิการสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทั้งนี้ ได้จัดสรรงบประมาณไว้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 241,149.1 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.8 ของวงเงินงบประมาณ โดยข้อที่ 4.4 การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 1,065 ล้านบาท เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ เสริมสร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ และฝึกอบรมทักษะอาชีพให้ผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ รวมทั้งส่งเสริมการออมเอให้มีความมั่นคง และลดภาวะพึ่งพิงของครอบครัว ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ และพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งสนับสนุนการเฝ้าระวังคุ้มครองทางสังคมแก่ผู้สูงอายุในชุมชนให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึงตลอดจนจัดพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์กลางให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้และทำกิจกรรมร่วมกัน รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อม ปรับปรุงที่อยู่อาศัยและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตสำหรับคนพิการและประชาชนทุกวัยให้ดีขึ้น (สำนักงบประมาณ, 2559, น. 13-14)

ปัญหาในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุในปัจจุบันของกรุงเทพมหานครจึงเป็นเรื่องที่ต้องควรศึกษา เพราะการบริหารงบประมาณถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากและมีผลต่อการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร ปัญหาที่พบมีอยู่หลายประการที่ไม่สามารถนำงบประมาณมาใช้ได้ เช่น ด้านการเบิกจ่ายทำได้ล่าช้าติดปัญหาด้านกฎระเบียบข้อบังคับ ใช้จ่ายเงินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ในเรื่องของระบบงบประมาณ และการบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพ

ปัญหาสำคัญ คือ

1. รูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะมีหลักการที่ดีแต่ก็ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายและเป้าหมายยุทธศาสตร์ของประเทศได้เท่าที่ควรเป้าหมายการให้บริการไม่สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ชาติตัวชี้วัดไม่ครอบคลุมเป้าหมายในการให้บริการขาดความชัดเจนของทิศทางยุทธศาสตร์ในระดับโครงการขาดขั้นตอนในการพิจารณาโครงการตามหลักการวิเคราะห์โครงการทำให้ไม่สามารถมั่นใจได้ว่าโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับลำดับความสำคัญตามยุทธศาสตร์ (ไพรัช ตระการศิริพันธ์, 2548, น. 195-197) อย่างไรก็ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานนี้ จะให้อิสระแก่ส่วนราชการในการบริหารงานมากและมีการควบคุมน้อยซึ่งต่างจากระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ ผู้บริหารของส่วนราชการจึงต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงมากในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การวางแผน การเชื่อมโยงผลงานให้บรรลุตามแผนที่กำหนด และการดำเนินงานตามแผนหรือผลิตผลงานให้สำเร็จตามแผนโดยมีการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555, น. 12-25)

2. การเปลี่ยนแปลงงบประมาณระหว่างปีงบประมาณเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เช่นการขอเพิ่มเติมงบประมาณ การโอนงบประมาณทั้งระหว่างโครงการ และระหว่างหมวดรายจ่าย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเกิดขึ้นเพราะการวางแผนงบประมาณไม่ดีเท่าที่ควร และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ฝ่ายบริหารไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนพัฒนาจึงไม่ได้ดำเนินการตามแผน การเปลี่ยนแปลงงบประมาณอาจนำมาซึ่งการไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้และก่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปอย่างไร้ทิศทางอีกด้วย

3. แผนพัฒนาท้องถิ่นระยะยาวมีการนำไปปฏิบัติตามน้อยมาก

4. การบริหารและการจัดการวิธีการงบประมาณไม่เหมาะสมและทันสมัย และการวางแผนการทำงานงบประมาณมีความล่าช้า (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556, หน้า 14-35)

ประเด็นคือปัญหาที่เกิดขึ้นกับกรุงเทพมหานคร ก็ยังมีปัญหาที่น่าสนใจก็คือ

1. กรุงเทพมหานครมีการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างเหมาะสมหรือไม่

2. งบประมาณที่จ่ายลงไปตามโครงการต่างๆคุ้มค่าและตรงตามนโยบายและยุทธศาสตร์หรือไม่ และ

3. ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการบริหารและจัดการด้านงบประมาณรายจ่ายที่ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้การแก้ปัญหาต่างๆในกรุงเทพมหานครเป็นไปด้วยความล่าช้าไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนส่วนรวมได้ซึ่งสะสมมาเป็นเวลานาน

จากสภาพปัญหาในด้านต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ปัญหาเรื่องงบประมาณรายจ่ายจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุด กรุงเทพมหานครจึงได้นำการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ เพื่อมาดำเนินการแก้ปัญหางบประมาณรายจ่ายด้านต่างๆให้มีประสิทธิภาพตรงตามนโยบายและยุทธศาสตร์

จากความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร ดังกล่าวโดยละเอียดทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนของกรุงเทพมหานครโดยรวม แต่ข้อจำกัดของขอบเขตการศึกษาที่ค่อนข้างกว้างมาก ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะทำการศึกษาเฉพาะในส่วนของงบประมาณรายจ่าย 3 ด้าน คือ 1.ด้านการวางแผน 2.ด้านการบริหารงบประมาณ และ 3.ด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณ

รายจ่ายที่ดี ของกรุงเทพมหานคร

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

สถานการณ์ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประมาณปีละ 1.19 ล้านคนหากเทียบกับเด็กเกิดใหม่ในปี พ.ศ. 2557 มีเพียง 7.7 แสนคน ขณะที่จำนวนประชากรไทยกำลังเพิ่มช้าลงนั้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุของประชากรอย่างใหญ่หลวง เมื่ออัตราเกิดลดต่ำลงอย่างมากและผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้น สังคมไทยจึงกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว จากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ปัจจุบัน ผู้สูงอายุทั่วประเทศมีประมาณ 9.9 ล้านคน จากจำนวนประชากรประมาณ 64.8 ล้านคน กรณีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อีก 10 ปีข้างหน้าจะมีผู้สูงอายุ 15.1 ล้านคน

แนวคิดเกี่ยวกับระบบและพัฒนาการของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์

การนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์มาใช้ในประเทศไทย

ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Strategic Performance Based Budgeting – SPBB) เป็นแนวคิดที่ริเริ่มจากพระราชบัญญัติความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในปี ค.ศ. 1946 (National Security Act Amendment of 1949) ซึ่งนำมาใช้กับการบริหารของกองทัพสหรัฐอเมริกา และต่อมาพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณและบัญชี ค.ศ. 1950 ได้นำมาใช้กับหน่วยงานราชการพลเรือนซึ่งมีผลต่อการกำหนดวิธีการวัดผลงานในหน่วยงานภาครัฐทั้งในทางนิติบัญญัติและทางการบริหาร การนำระบบ PBB มาใช้ในระยะนั้นไม่ได้มีความคืบหน้ามากนักเนื่องจากมีการนำระบบงบประมาณที่วัดผลงานในรูปแบบแผนงาน หรือ (Planning Programming-Budgeting – PPB) และแบบฐานศูนย์ หรือ (Zero-Based Budgeting – ZBB) มาใช้ในช่วงปี ค.ศ.1660-1970 อย่างไรก็ตาม ฝ่ายนิติบัญญัติของรัฐยังคงยึดติดอยู่กับระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ หรือ Line-Item Budget อย่างเหนียวแน่นมากกว่าการให้ความสำคัญต่อการวัดผลงานเป็นหลัก รัฐบาลของประธานาธิบดี Bush ได้ปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐตาม Government

Performance and Results Act (GPRA) อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการจัดสรรทรัพยากรกับผลลัพธ์ของแผนงาน รวมทั้งการนำวิธีการวางแผนและการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญต่อการวัดผลงานและเป็นองค์ประกอบหลัก

รัฐบาลไทยนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ตามคณะรัฐมนตรีเมื่อ 11 พฤษภาคม 2542 หลังจากที้นำระบบงบประมาณแบบแผนงานมาใช้ในปี พ.ศ. 2525 แทนระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ แต่ปรากฏผลว่าไม่ประสบผลสำเร็จในการนำระบบงบประมาณแบบแผนงานมาใช้เต็มรูปแบบมีเพียงโครงสร้างแผนงานตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย (ฉบับชั่วคราวเหลือ) ดังนั้น เมื่อรัฐบาลไทยนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ บุคลากรภาครัฐจึงต้องปรับแนวคิด จากการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องไปจัดทำกิจกรรมและวัดความสำเร็จที่ปริมาณงานที่กำหนดมาเป็นการกำหนดกลยุทธ์ของหน่วยงานที่ตอบสนองยุทธศาสตร์กระทรวง และยุทธศาสตร์ชาติ แล้วจึงจัดสรรงบประมาณ (วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์, 2555, น. 1-2)

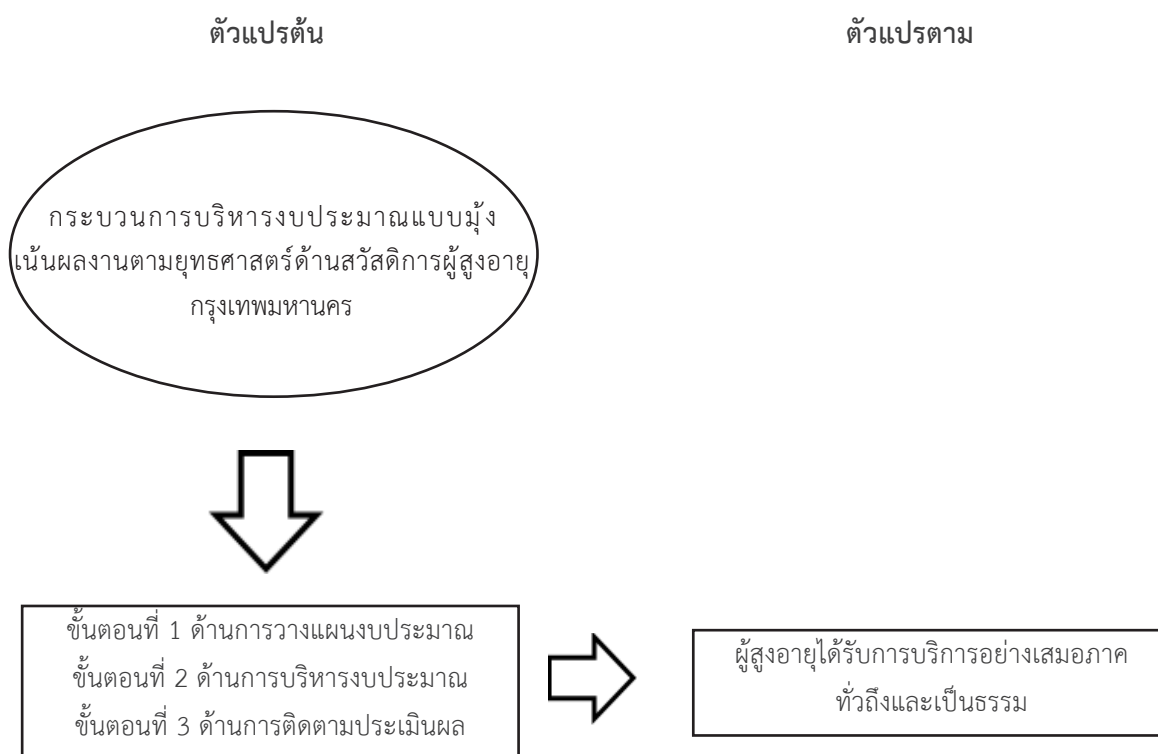
องค์ประกอบของระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน

ผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนจะใช้กลไกหลัก 3 ประการคือ

1. การตลาดภาครัฐค้นหาและกำหนดความต้องการบริการสาธารณะของประชาชน
2. การใช้แผนงบประมาณระยะปานกลาง (3-5 ปี) เชื่อมต่อยุทธศาสตร์ ผลสำเร็จ ผลผลิต ต้นทุนและค่าใช้จ่ายเข้าด้วยกัน
3. การติดตามประเมินผลงาน (ผลผลิต ผลสำเร็จ และประสิทธิภาพ) ของหน่วยปฏิบัติการ โดยหน่วยงานนโยบาย หน่วยบริหารงานคลัง ส่วนกลาง รัฐสภาและประชาชนผู้ใช้บริการ

ดังนั้น ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร จึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานกรุงเทพมหานครเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร ซึ่งมีหน่วยงานหลักที่สำคัญ 3 หน่วยงาน ที่ต้องบูรณาการและประสานงานให้ เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์แผนงาน และแผนเงิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นการศึกษาเฉพาะการบริหารงบประมาณรายจ่าย ตั้งแต่ปี 2558-2560 โดยศึกษาสภาพปัญหาในกระบวนการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครฯ จำนวน 3 ด้าน 1.การจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการเงิน 2.การจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่าย 3.การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นแบบผสมวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากบุคลากรของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารกรุงเทพมหานครจำนวน 18 คน และผู้สูงอายุจำนวน 10 คนในกรุงเทพมหานครฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และ ไปในทิศทางเดียวกันจะช่วยให้ตอบคำถามในการวิจัยได้อย่างชัดเจน เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ของกรุงเทพมหานครฯ ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึง รายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อมาสนับสนุนวัตถุประสงค์ในงานวิจัยในครั้งนี้

แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มี

ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และไปในทิศทางเดียวกัน จะช่วยให้ตอบคำถามในการวิจัยได้อย่างชัดเจน 1. เพื่อศึกษา กระบวนการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของ กรุงเทพมหานครฯ. สำหรับการรวบรวมข้อมูลในพื้นที่การวิจัย คือ สำนักงานเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 50 เขต โดยทำการ แจกแบบสอบถามจำนวน 235 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ โดยการ ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย เอกสาร ทางวิชาการ บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชากรในกรุงเทพมหานครเพื่อขอความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถาม เพื่อทำการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้ง ขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการเก็บ รวบรวมข้อมูลภาคสนามดำเนินการตั้งแต่ เดือน ธันวาคม 2560 ถึงเดือนเมษายน 2561 รวมระยะเวลา 5 เดือน

3. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 235 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้ว มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อทำการประมวล ผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็น คำถามโดยผู้ศึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นเพื่อสัมภาษณ์ เกี่ยวกับด้านการบริหารงบประมาณรายจ่ายของ กทม.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารกรุงเทพมหานครจำนวน 18 คน และผู้สูงอายุจำนวน 10 คนในกรุงเทพมหานครฯ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) การบริหารงบประมาณ รายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการ

ผู้สูงอายุ ของ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก 2) ปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณราย จ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูง อายุพบว่าปัญหา 3 ด้าน ดังนี้ 1. ปัญหาด้านการวางแผน งบประมาณพบว่า แผนงบประมาณในการได้รับโอนงบ งบประมาณจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลช่วงต้นปีงบประมาณ จะมีความล่าช้า 2. ปัญหาด้านการบริหารงบประมาณพบ ว่าในการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้สูงอายุโดยการโอนเงิน เข้าบัญชีผู้สูงอายุที่บัญชีอาจจะผิดไม่สามารถที่จะโอนเข้า บัญชีได้จึงต้องนำเงินโอนกลับมายังบัญชีของสำนักงานเขต จึงเกิดปัญหาที่ต้องดำเนินการเบิกจ่ายให้ใหม่ 3. ปัญหา ด้านการติดตามประเมินผลพบว่าสำนักงานเขตมีการตรวจ สอบงบประมาณ และการทำงาน แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ของกรุงเทพมหานครมีภารกิจมาก การจัดงบประมาณใน การดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูง อายุ 3) รูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายที่ดี ของกรุงเทพมหานคร ควรมีประสิทธิภาพของบริการ ความ เหมาะสม ความเป็นธรรม และการก่อให้เกิดการทำงานร่วม กันในการจัดสวัสดิการของชุมชนโดยคนในชุมชนเองมีการ จัดการงบประมาณอย่างมีระบบ ในการใช้จ่ายงบประมาณ ต้องเป็นไปอย่างคุ้มค่าสามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและ โปร่งใสนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่าง ยั่งยืนได้

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ ต่อการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตาม ยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ 1. ด้านการวางแผนงบประมาณ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการติดตามประเมิน ผลการใช้จ่ายงบประมาณ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้ จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่าย แบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูง อายุ ของกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารข้าราชการและ ลูกจ้างของฝ่ายการคลังสำนักงานเขต ในกรุงเทพมหานคร พบว่ามีระดับการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่ง เน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปาน กลาง บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณราย

จ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1. ด้านการวางแผนงบประมาณ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้นการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงส่งผลต่อการปฏิบัติงานผลงานในการปฏิบัติงานจะเป็นเครื่องมือวัดความสามารถทางการบริหาร โดยในการใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปอย่างคุ้มค่าสามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและโปร่งใสที่รัฐจ่ายไปนั้น นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนได้ และไม่สามารถก่อให้เกิดแนวทางในการกระจายอำนาจให้แก่ชุมชนในการจัดการสวัสดิการในชุมชนของตนเอง สอดคล้องกับภาครัฐมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ดังที่รัฐตั้งเป้าหมายไว้เป็นหลักในการบริหารงานในสำนักงานเขตอย่างเป็นรูปธรรม แล้วนั้นย่อมส่งผลให้การบริหารงานของสำนักงานเขตได้มีประสิทธิภาพทำให้การบริหารงานสำเร็จตามเป้าหมาย

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ จากการศึกษาวิจัย พบว่าการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก คือกรุงเทพมหานครจัดทำแผนด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วน กรุงเทพมหานครมีการจัดทำแผนด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้านสวัสดิการผู้สูงอายุทุกกระบวนการกรุงเทพมหานครมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นไปตามความต้องการของผู้สูงอายุโดยแท้จริงโครงการต่างๆ ของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามแผนการเงินงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการผู้สูงอายุสามารถแก้ปัญหาของผู้สูงอายุได้เกินกว่าร้อยละ 60 กรุงเทพมหานครมีการจัดทำแผนการจัดหาพัสดุตามข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีในการจัดซื้อจัดจ้าง กรุงเทพมหานครมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญตามแผนการจัดหาพัสดุ รองลงมาในระดับปานกลางคือกรุงเทพมหานครกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน และระยะเวลาการดำเนินงานด้านสวัสดิการผู้สูงอายุไว้อย่างชัดเจนในแผน

2. ด้านการบริหารงบประมาณ จากการศึกษาวิจัย พบว่าการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้น

ผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก คือกรุงเทพมหานครจัดทำงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ เรียงตามลำดับปัญหา ความสำคัญ และความจำเป็นเร่งด่วน รองลงมากรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุตามข้อบัญญัติงบประมาณ ครอบคลุมพื้นที่ที่เหมาะสมและเป็นธรรมในการบริหารงบประมาณรายจ่ายด้านผู้สูงอายุเป็นไปด้วยความรอบคอบ คุ้มค่า และประหยัดการเบิกจ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ รองลงมากรุงเทพมหานครจัดทำงบประมาณครอบคลุมด้านสวัสดิการผู้สูงอายุตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครการเบิกจ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของกรุงเทพมหานครทุกโครงการ/กิจกรรม ทันเบิกจ่ายในปีงบประมาณ

3. ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ จากการศึกษาวิจัย พบว่า การบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก คือกรุงเทพมหานครมีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครมีความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานครมีการนำผลการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายกรุงเทพมหานครรายงานการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุต่อสภากรุงเทพมหานคร เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และเปิดเผยทำให้ประชาชนทราบ กรุงเทพมหานคร วางระบบควบคุมภายใน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องคณะกรรมการรายงานการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการผู้สูงอายุต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานครเป็นรายไตรมาส

อภิปรายผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรค

สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานครโดยมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ 1. ด้านการวางแผนงบประมาณ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการติดตามประเมินผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และผู้สูงอายุ

ในการบริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ พบว่ามีปัญหา 3 ด้าน ดังนี้สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และผู้สูงอายุ พบว่ามีมุมมองที่สอดคล้องกันโดยผู้บริหารกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่าแผนงบประมาณในการได้รับโอนงบประมาณจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาลช่วงต้นปีงบประมาณจะมีความล่าช้า และในเบิกจ่ายให้แก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือนส่วนในการจัดสรรงบประมาณจากกรุงเทพมหานครมีความล่าช้างบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุนอกเหนือจากเรื่องภาระทางการเงินแล้ว การให้บริการสวัสดิการผู้สูงอายุก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงการจัดสรรสวัสดิการผู้สูงอายุบางประเภทมีความซ้ำซ้อนกัน โดยเฉพาะในเรื่องสวัสดิการค่าครองชีพให้กับผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ บำนาญของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) การส่งเสริมการออมเพื่อชราภาพโดยกองทุนการออมแห่งชาติ บำนาญแบบเดิมของข้าราชการ รวมทั้งสวัสดิการเพื่อเป็นหลักประกันทางรายได้ เช่น สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพภายใต้ระบบประกันสังคม บำนาญของกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ เป็นต้น โครงการเหล่านี้ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนสูง ทำให้ผู้สูงอายุบางคนได้ประโยชน์จากกรุงเทพมหานครมากกว่าหนึ่งโครงการหรือเท่ากับว่าได้รับเงินจากกรุงเทพมหานครมากกว่าผู้สูงอายุคนอื่น ซึ่งผิดหลักความเป็นธรรมและหลักประสิทธิภาพการบริหารของระบบสวัสดิการ

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สูงอายุมีความเห็นว่า ปัญหาเกิดจากปัญหาจากนโยบายระเบียบและแนวทางการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และไม่ตอบสนองของความต้องการของประชาชน และต้องมีการตรวจสอบที่อยู่ของผู้สูงอายุที่มีการย้ายเข้าและย้ายออกจากพื้นที่ให้ชัดเจนเพราะมีหลายเขตที่ผู้สูงอายุมีชื่ออยู่แต่ตัวไปอยู่ที่อื่นซึ่งมีเป็นจำนวนมากเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุมีความจำเป็นต่อผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุบางรายไม่มีรายได้จากส่วนอื่นต้องพึ่งเบี้ยยังชีพเพียงอย่างเดียวงบประมาณส่วนนี้ยังไม่ตอบโจทย์เท่าที่ควรอย่างเช่นสวัสดิการที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในด้านต่างๆไม่พอเพียงต่อความต้องการของผู้สูงอายุในปัจจุบันที่มีค่าครองชีพสูงหน่วยงานควรมีการสนับสนุนเบี้ยยังชีพอย่างเต็มที่เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับผลประโยชน์

อย่างทั่วถึง มีการแจ้งกำหนดการ วันเวลา สถานที่รับเบี้ยยังชีพให้ทราบสอดคล้องกับประสิทธิภาพคือ โดยภาพรวมผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ราวุฒิ บัณฑิตเมธาพงศ์ (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์สวัสดิการผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาเทศบาลนครพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนยุทธศาสตร์สวัสดิการผู้สูงอายุได้มีการจัดทำแผนพัฒนายังตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุไม่ครอบคลุมโดยสาเหตุหลักของปัญหามาจากการเป็นสังคมเมืองของเทศบาลนครพิษณุโลก สังคมมีความหลากหลาย มีสภาพสังคมแบบตัวใครตัวมัน จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานร่วมกันทางกิจกรรม เป็นภาระหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องแก้ไข ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านรายได้ รองลงมา คือ ความต้องการสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุด้านความมั่นคงทางสังคม และด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และด้านนันทนาการ ในระดับมากตามลำดับ 2 ผู้วิจัยเสนอแนะข้อมูลเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์สวัสดิการผู้สูงอายุของเทศบาลนครพิษณุโลก เพื่อให้ตรงต่อความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุ และแก้ไขปัญหาสังคมผู้สูงอายุได้ครบถ้วนมากขึ้นไว้ในแต่ละด้าน กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถเติมเต็มความต้องการสวัสดิการผู้สูงอายุ แผนยุทธศาสตร์สวัสดิการผู้สูงอายุเทศบาลนครพิษณุโลก ภายใต้การเป็นสังคมเมืองทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ (2553) ได้ศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการสังคมโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า สภาพการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในปัจจุบัน มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น แต่การบริการไม่เพียงพอ การใช้รูปแบบการจัดสวัสดิการแบบเดียวกันในทุกพื้นที่ การบริการเป็นแบบรวมศูนย์ ลักษณะสวัสดิการอยู่ในรูปแบบการสงเคราะห์มากกว่าการพัฒนาหรือใช้ประโยชน์ ความไม่ทั่วถึง ไม่ครอบคลุม ขาดความเสมอภาคประชาชนและผู้สูงอายุไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ ไม่ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง

2. ด้านการบริหารงบประมาณจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และผู้สูงอายุ พบว่า มีมุมมองที่แตกต่างกันโดยเจ้าหน้าที่และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าในการเบิกจ่ายงบประมาณให้กับผู้สูงอายุโดยการโอนเงินเข้าบัญชีผู้สูงอายุที่บัญชีอาจจะผิดไม่สามารถที่จะโอนเข้าบัญชีได้จึงต้องนำเงินโอนกลับมายังบัญชีของสำนักงานเขต จึงเกิดปัญหาที่ต้องดำเนินการเบิกจ่ายให้ใหม่ กระบวนการโอนเงิน การเบิกจ่ายเงิน ในหลายพื้นที่ยังล่าช้าไม่เป็นระบบ ไม่มีระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจนในการโอนเงินเข้าบัญชี ซึ่งผูกพันไปถึงขั้นตอนและระยะทางในการติดต่อด้านเอกสารของระบบราชการในการเบิกจ่ายช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ต้องรองบประมาณจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลซึ่งได้รับเงินล่าช้า ส่วนในการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุปัญหาก็คือผู้สูงอายุมีการย้ายที่อยู่ เสียชีวิตทำให้โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้ และทำให้มีการเบิกเงินเข้าช้อนกรุงเทพมหานครจะให้นิยามเงินสะสมของกรุงเทพมหานครก่อนและเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณจากรัฐบาลจึงนำมาคืนให้กับกรุงเทพมหานคร และควรมีฐานข้อมูลทั้งในกรุงเทพมหานครจนถึงในระดับประเทศเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันในทุกหน่วยงานทำให้ตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากรุงเทพมหานครควรเพิ่มงบประมาณในด้านสวัสดิการผู้สูงอายุให้มากขึ้น เช่น เบี้ยยังชีพเพราะปัจจุบันค่าครองชีพผู้สูงอายุต้องนำเงินไปใช้จ่ายหรือซื้อของที่จำเป็นต่อการยังชีพ และจำนวนเงิน 800 บาทนั้น ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพควรเพิ่มเบี้ยยังชีพให้สูงขึ้น จำนวนเงินเป็น 1,000 บาทต่อเดือน เพราะในปัจจุบันค่าครองชีพสูงซึ่งไม่สอดคล้องกับรายรับจากเบี้ยยังชีพที่ได้รับมาปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายลักษณะภาครัฐดังกล่าวในแง่ของความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากโครงการช่วยเหลือของภาครัฐดังนั้นกรุงเทพมหานครซึ่งปฏิบัติตามนโยบายยุทธศาสตร์ภาครัฐนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นนโยบายที่มีประโยชน์ แต่มีปัญหาในด้านความล่าช้าในการจ่ายเงิน มีปัญหาการโอนเงินไม่ตรงกับยอดผู้สูงอายุนำไปสู่ปัญหาการทำงานระหว่างหน่วยงานจากส่วนกลางและท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล, นุชนาฏ ยูธันเงาะ (2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กลไกการบริหารระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อสนองตอบ

ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ และเพื่อให้สามารถนำนโยบาย แผน และมาตรการหลักไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล การศึกษาสถานการณ์การบริหารระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน พบว่ากลไกการบริหารทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการไม่สามารถทำ หน้าที่ได้อย่างเหมาะสม การดำเนินงานขององค์กรระดับชาติขาดความต่อเนื่อง โครงสร้างการบริหารงานผู้สูงอายุของหน่วยงานภาครัฐขาดความชัดเจน การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่ทำงานด้านผู้สูงอายุขาดเอกภาพ ไม่มีการประสานงาน แบ่งงานกันทำ ที่เหมาะสม การทำงานซ้ำซ้อน องค์กรประชาชนไม่เข้มแข็ง กลไกการบริหารระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทยจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสม ดังนี้ 1. กลไกระดับนโยบาย ควรเป็นองค์กรระดับชาติเป็นองค์กรอิสระที่ทำ หน้าที่หลักด้านนโยบาย ประสานงาน/ประสานทรัพยากร และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ ด้านผู้สูงอายุ จะต้องมีความหมายรองรับต้องมีสำนักงานของตนเอง มีงบประมาณสนับสนุน และมีบุคลากรประจำ องค์กรดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้โดยการจัดตั้งขึ้นใหม่ หรือปรับโครงสร้างองค์กรที่มีอยู่เดิม และจะต้องประกอบด้วย คณะกรรมการ คณะทำงานหรืออนุกรรมการย่อย และสำนักงานเลขานุการ 2. กลไกระดับปฏิบัติการ: หน่วยงานภาครัฐจะต้องปรับลดบทบาทและให้แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยตรงเพียงด้านเดียว เพิ่มบทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรับปรุงโครงสร้างงานผู้สูงอายุให้ชัดเจนและสังกัดหน่วยงานที่เหมาะสม รับผิดชอบดูแลผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส สนับสนุน ส่งเสริมงบประมาณและวิชาการให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ กำกับดูแลการดำเนินงานไม่ให้ผู้สูงอายุถูกเอารัดเอาเปรียบ สำหรับองค์การเอกชนและธุรกิจเอกชนควรเพิ่มบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดบริการทางสังคมให้แก่ผู้สูงอายุที่มีฐานะดี 3. กลไกระดับท้องถิ่นจะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพให้เข้มแข็ง ปรับโครงสร้าง องค์กรให้รองรับการดูแลผู้สูงอายุ ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุ องค์กรท้องถิ่นควรมีผู้สูงอายุและบุคคลหลายวัยเข้าร่วมทำ หน้าที่ในการดูแล จัดสวัสดิการ กิจกรรมให้ผู้สูงอายุ เป็นตัวแทนผู้สูงอายุในการทำ หน้าที่พิทักษ์ปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุในชุมชน

3. ด้านการติดตามประเมินผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และผู้สูงอายุ พบว่า มีมุมมอง

ที่แตกต่างกันโดยเจ้าหน้าที่และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าสำนักงานเขตมีการตรวจสอบงบประมาณ และการทำงานแต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมีการเกษียณ การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น งบประมาณในการจ้างบุคลากรมาดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น สาเหตุสำคัญที่กรุงเทพมหานครประสบปัญหาในการจัดสรรงบประมาณที่ไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุนั้น อาจเนื่องมาจากความต้องการของผู้สูงอายุมีความหลากหลาย และซับซ้อน จึงส่งผลให้การจ้างงบประมาณแต่ละครั้งขาดความครอบคลุมในบางประเด็น จึงทำให้การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุเท่าที่ควรการจัดการด้านงบประมาณผู้สูงอายุไม่เพียงพอต่อการจัดสรรเนื่องจากการเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้าต้องรอเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือจำเป็นต้องมีการยืมเงินสะสมจากกทม. ปัญหาการค้างจ่ายเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในพื้นที่สำนักงานเขต ตั้งแต่เดือน ต.ค. พ.ย. และ ธ.ค. เป็นเวลา 3 เดือนนั้น ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ปัญหาเกิดจากการทำงานที่ล่าช้าจนเวลาล่วงเลยทำให้การอนุมัติงบประมาณตามวันเวลาที่กำหนดไม่สามารถทำได้ อีกทั้งยังพบปัญหาที่ต่อเนื่องในการทำงานฝ่ายบริหารสำนักงานเขต และกรุงเทพมหานคร ที่ทำงานไม่สอดคล้องกัน ยิ่งเพิ่มความล่าช้าในการจ่ายเบี้ยยังชีพให้ขาดประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้สูงอายุมีความเห็นว่า สำนักงานเขตควรมีการประชาสัมพันธ์ในการจ่ายเบี้ยยังชีพที่ได้รับนโยบายมาจากกรุงเทพมหานครให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ เพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่อาจไม่ได้รับสื่อต่างๆ จากภาครัฐ และประชาสัมพันธ์ในบางครั้งก็ไม่ครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่ ส่วนในการรับเบี้ยยังชีพมีความล่าช้าในขั้นตอนของการรับเงินทางกรุงเทพมหานครมีการกำหนดให้ผู้สูงอายุสามารถรับเงินเป็นเงินสดก็ได้หรือจะโอนเงินเข้าบัญชีก็ได้เพื่อความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ แต่ในความเป็นจริงแล้วกรุงเทพมหานครควรกำหนดให้ผู้สูงอายุรับเงินได้เพียงช่องทางเดียว คือโอนเงินเข้าบัญชี เพราะว่าจะตัดปัญหาอะไรได้หลายอย่างที่จะเกิดขึ้น และช่วยลดความกังวลให้แก่ผู้สูงอายุเองในเรื่องของการเสียเวลาการรับเงิน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา

เวชชัย (2544) ทำการศึกษาเรื่องโครงการกองทุนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุและครอบครัวในชุมชนโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุการศึกษาโครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการจัดบริการสวัสดิการสังคมในโครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ตลอดจนเป็นการศึกษาสภาพปัญหาของการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ในเชิงคุณภาพและความเป็นธรรมทางสังคม และเป็นการแสวงหาแนวทางการพัฒนารูปแบบที่พึงประสงค์ของโครงการเบี้ยยังชีพที่เหมาะสมในอนาคตวิธีการศึกษา เป็นการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับและไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ สมาชิกในครอบครัวผู้สูงอายุที่ได้รับและไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ รวมถึงคณะกรรมการ พิจารณาเบี้ยยังชีพในหมู่บ้าน (กรรมการศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน) และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพในที่ทำกาประชาสัมพันธ์จังหวัด การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ มีแนวคิดและหลักการพื้นฐาน ที่เน้นชุมชนเป็นฐาน (Community – Based) ในการจัดสวัสดิการโดยชุมชนให้แก่คนในชุมชนของตนเอง โดยต้องการกระจายอำนาจให้ชุมชนจัดการปัญหาของตนเอง แต่ในกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้น พบว่ายังขาด กลไกการดำเนินงานในการระดมการมีส่วนร่วมจากชุมชนอย่างแท้จริง ประชาชนหรือแม้แต่ผู้สูงอายุในชุมชน ยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นปัญหา ประเมินปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นฐานดำเนินการพิจารณาจัดสรรเบี้ยยังชีพ เป็นการจัดตั้งในเชิงปริมาณขาดกระบวนการพัฒนาหรือสร้างเสริมความเข้มแข็งของศูนย์ฯ การดำเนินการในหลายพื้นที่เป็นงานฝาก ขาดการติดตามผล การประเมินปัญหาที่แท้จริง

กรุงเทพมหานครมอบหมายให้แต่ละเขตเป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งบางเดือนข้อมูลของผู้สูงอายุอาจคลาดเคลื่อนเนื่องจากผู้สูงอายุมีการย้ายทะเบียนบ้านไปเขตอื่นหรือจังหวัดอื่นซึ่งอาจทำให้เกิดการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนต้องมีการเรียกเงินคืน แต่ถ้าสามารถให้ส่วนกลางเบิกจ่ายได้ถึงแม้ผู้สูงอายุจะย้ายที่อยู่ก็จะไม่เกิดปัญหาการเบิกจ่ายซ้ำซ้อน ผู้บริหารระดับสูงไม่สนับสนุนให้ใช้งบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานส่วนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่ได้นำผลงานมาใช้ในการบริหารงบประมาณแต่ใช้ความเดือดร้อนของประชาชนมาใช้ใน

การอภิปรายในการบริหารงบประมาณควรมีการบูรณาการและพัฒนาหรือรองรับการเบิกจ่ายในการบริหารงบประมาณรายจ่ายด้านผู้สูงอายุอย่างจริงจังกำหนดแผนที่ชัดเจนมีการกำหนดนโยบายและวงเงินในด้านสวัสดิการและบางครั้งไม่จัดสรรหรือโอนล่วงหน้าให้หน่วยงานเป็นผู้เตรียมซึ่งอาจจัดเตรียมไม่ทัน(มีแผนแต่ยังไม่มีเงินมารองรับ) ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีเป็นจำนวนมากมีการโอนย้ายหรือเสียชีวิต และขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดทำให้ยากต่อการดำเนินการของผู้เบิก และการตรวจสอบเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครมีการจิกมาก การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น งบประมาณในการจ้างบุคลากรมาดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น สาเหตุสำคัญที่กรุงเทพมหานครประสบปัญหาในการจัดสรรงบประมาณที่ไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุนั้น อาจเนื่องมาจากความต้องการของผู้สูงอายุมีความหลากหลาย และซับซ้อน จึงส่งผลให้การจัดทำงานงบประมาณแต่ละครั้งขาดความครอบคลุมในบางประเด็น จึงทำให้การจัดงบประมาณในการดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุมต่อความต้องการของผู้สูงอายุเท่าที่ควรการจัดการด้านงบประมาณผู้สูงอายุไม่เพียงพอต่อการจัดสรรเนื่องจากการเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้าต้องรอเงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือจำเป็นต้องมีการยืมเงินสะสมจากกม. ปัญหาการค้างจ่ายเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในพื้นที่สำนักงานเขต ตั้งแต่เดือน ต.ค. พ.ย. และ ธ.ค. เป็นเวลา 3 เดือนนั้น ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ปัญหาเกิดจากการทำงานที่ล่าช้าจนเวลาล่วงเลยทำให้การอนุมัติงบประมาณตามเวลาที่กำหนดไม่สามารถทำได้ อีกทั้งยังพบปัญหาที่ต่อเนื่องในการทำงานฝ่ายบริหารสำนักงานเขต และกรุงเทพมหานคร ที่ทำงานไม่สอดคล้องกัน ยิ่งเพิ่มความล่าช้าในการจ่ายเบี้ยยังชีพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง บริหารงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการผู้สูงอายุ ของกรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน 1. ด้านการวางแผนงบประมาณ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติในการดำเนินการด้านงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ มีความชัดเจนด้านกฎหมายมีการประสานงานในเรื่องความเข้าใจที่ถูกต้องและการให้ความรู้แก่องค์กรปกครองหรือสำนักงานเขต

2. ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารโครงการจากกองทุนผู้สูงอายุ มีการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงจะทำให้การดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องทำให้มีการเบิกจ่ายไม่ล่าช้า มีการตรวจสอบคุณสมบัติผู้มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

3. ด้านการติดตามประเมินผล ควรมีการรายงานและติดตามผลการดำเนินงาน ในการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ควรมีการควบคุมกลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้สูงหากไม่มีการจัดการงบประมาณอย่างมีระบบก็จะทำให้มีการเบิกจ่ายล่าช้า กำหนดแผนที่ชัดเจนการบริหารจัดการที่ดีสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ และยังอาจจะช่วยลดค่าใช้จ่ายการจัดสรรสวัสดิการได้อีกด้วยมีการตรวจสอบการบริหารงบประมาณรายจ่ายด้านผู้สูงอายุอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุในตัวแปรอื่น เช่น ความสัมพันธ์ของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ

2. ควรศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาประกอบการวิจัยเพิ่มเติม

3. ควรทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ

References

- Office of Strategy and Evaluation. (2017). *Bangkok Civil Service Annual Plan 2017*. Pathum Thani: Thammasat University. (in Thai)
- Thailand Development Research Institute, Bureau of Elderly Promotion and Protection. (Sor. Sor.) Office of Promotion Welfare and Protection of Children, Youth, the Underprivileged and the Elderly (SorThor.). 2012. *Project for budget estimation research for the elderly*. And the source of money. Rajabhat University. (in Thai)
- Likitthamrot, P. (2007). *Government Finance and Local Finance*. Bangkok: O. Printing House. (in Thai)
- TrakanSirinon, P. (2005). *Government Finance*. Chiang Mai: Kanungnit Printing. (in Thai)
- Act deciding plans and procedures for decentralization to local government organizations in 1999 (1999). *Book 116: Chapter 114 A*. (in Thai)
- Sukhothai Thammathirat University. (2012). *Economics and public finance*. (2nd ed.). Unit 9-15. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University Press. (in Thai)
- Sukhothai Thammathirat University. (2013). *Finance and Budget*. (10th ed). Unit 1-8. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University Press. (in Thai)
- Wongkiatrat, W. (2012). *Principles and guidelines for the agency's strategic planning the government in the budget system focuses on the portfolio*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Bureau of the Budget. (2016). *Budget Operations Manual*. Bangkok: Bureau of the Budget. (in Thai)
- Thamno, A. (2005). *General knowledge in finance*. Bangkok: Amarin Printing and Publishing. (in Thai)

